

Felcsúti Hírlap

2023. február, XII. évf., 2. szám (126.)

Farsang **Áll a fényes maszkabál**

Arcok, mosolyok, pillanatok a Kastély Óvoda mulatságából

Családmese

Beszélgetés
a Katona házaspárral

Élet & tudomány

Gondolatok a képernyőhasználat
ijesztő hatásairól

Arckonás

Találkozás meseírónkkal,
Feketéné Schneider Máriával

Februári tartalom

3

Élet & tudomány

Gondolatok a képernyőhasználat
ijesztő hatásairól

4

Farsang

Arcok, mosolyok, pillanatok
a Kastély Óvoda mulatságából

8

Családmese

Beszélgetés a Katona házaspárral

12

A szerzetesek világnapja

Bemutatózik indonéz káplánunk,
Bonaventura atya

14

Mesesarok

Tavaszi a télben

16

Virulni tud csupán

Mohácsi Klaudia fotója

18

Farsangolók

Zenés-táncos-jelmezes kavalkád
az iskolában

22

Arcvonás

Találkozás meseírónkkal,
Feketéné Schneider Máriával

26

Konyha

Tojásleves és csirkeragu

27

Kert

Örökzöldek gondozása

28

Harangszó

A nagybőjt
felszabadítva

30

Mozaik

Hogyan hat a képernyőhasználat a fejlődő idegrendszerre? Miként reagál az agy a technológiára? Hogyan válhat valaki függővé? – ezekre a kérdésekre kereste a választ dr. Uzsalyné Pécsi Rita neveléskutató, művészetpedagógus, főiskolai tanár az Endresz György Általános Iskolában tartott előadásában.

Élet & tudomány A digitális drog

Gondolatok a képernyőhasználat ijesztő hatásairól

Fotó: wakemed.org

Nemrégiben a felcsúti szülők is meghallgathatták dr. Uzsalyné Pécsi Rita neveléskutató „Fejleszt vagy rombol?” című országjáró előadását, amelyben a képernyőhasználat több mint húsz éve kutatott döbbenetes hatásairól beszélt a szakértő. „Bár rendkívül hasznos dolgról van szó, hosszú út vezet odáig, amíg megtanuljuk jól használni a képernyőt – mondja. – Olyan, akár a tűz. Fontos, ám ha elszabadul, pusztít. Üzleti modell alapján működő, lelkiismeret nélküli iparággal, technikának látszó, de függőséget okozó szerrel állunk szemben, amely, ha nem tanuljuk meg megfelelően használni, akár maradandó idegrendszeri károsodást is okozhat.”

A neveléskutató bemutatta, hogy mivel jár, ha a kialakult idegrendszer és a képernyő találkozik: „A gyermek idegrendszere lassan érik (21-23 éves korig éretlennek számít), és rendkívül érzékeny, ezért nagyon kell rá vigyázni. Ám bizonyított, hogy a túlzott képernyőhasználat akár klinikai és idegrendszeri elváltozásokhoz is vezethet. Jól tudják ezt a gyártók is, csakhogy a profit mindennél többet számít. Az Amerikai Pszichológiai Társaság már 2000-ben kimondta, hogy hároméves korig egyáltalán ne adjanak okostelefont a gyermekek kezébe, mert visszafordíthatatlan idegrendszeri károkat okoz. Ám a napi többórnyi képernyőzés az idősebb gyermekek esetében sem ajánlott. Olyan sok információ jut el hozzájuk, amelyet a fejlődő idegrendszer képtelen feldolgozni. Nem véletlen, hogy nyolcszázszorosára emelkedett a figyelemzavaros gyermekek száma, s a képernyő iparága depressziós, szorongó,

agresszív felnőtteket termel ki magából. A képernyő a beépített függőség hatásával dolgozik. Úgy is nevezhetnénk: elektronikus kokain, merthogy a kutatók azt tapasztalták, hogy az erős képernyőhasználók agya pontosan olyan, mint a drogosoké, a képernyőhasználat azokat a területeket támadja, mint a kábítószer. Mint betegség immár a digitális demencia is megjelent. Megszűnik a testérzékelés, megakad a gondolkodásfejlődés, leépülnek az olyan alapszükségletek, mint az önhatékonyság és a kötődés. A képernyő hatására beindul az agy jutalmazó rendszere, dopamin termelődik, egyre többet és többet akarunk belőle, így előbb-utóbb megjelennek az elvonási tünetek, majd a receptorok telítődnek, s zombivá válnak a felhasználók.”

A szakértő leszögezte: ha túl sok képernyőt kap az agy, annak olyan komoly következményei vannak, mint a valóságkép torzulása, az életvágy csökkenése vagy épp a végrehajtó funkció leépülése. „A XXI. század újfajta kábulatát eredményezi tehát a digitális drog, amelynek használata digitális pszichózishoz vezet – mondja. – A videójáték csak tettet a tanulást, a közösségi háló csak hazudja a kapcsolatot. Hatékony tanulás csak valós játékkal előkészített aggyal lehetséges, igazi kapcsolódás csak szemkontaktussal és érintéssel jöhet létre, virtualitással nem. Ami támogatja az agyat, az a zene, a sport, a játék, a természet, a képzőművészet. A gyermek olyan lesz, amilyennek neveltük – s ez jó hír. A képernyő használata tanult viselkedés. Használjuk hát az agyunkat arra, amire való.”

Nagy Enikő

Áll a fényes maszkabál

Arcok, mosolyok, pillanatok a Kastély Óvoda mulatságából

Maskarában, szalagos fánkkal, karneváli hangulatban hívogattak a tavaszt a felcsúti gyermekek – megmutatjuk, ki milyen jelmezbe bújt a Kastély Óvoda farsangi báljában!

„Bál, bál, maszkabál! Minden jelmez készen áll, szól a nóta, messze száll: áll a bál, áll a bál, áll a fényes maszkabál!” – Gryllus Vilmos dallamaira vonulnak be óvodásaink a Kastély Óvoda tornaszobájába, amely a farsangi időszakban álarcosbáljuk színhelye lett. „Mit gondoltok, gyerekek, megpróbáljuk elűzni a hideget és a telet, s előcsalogatjuk a meleg napsugarakat és velük együtt a tavaszt?” – teszi fel a kérdést az óvodavezető, Bárányosné Edit, s az ovisok hangos kiáltással jelzik: rajtuk aztán nem múlik, kezdődjék hát a jelmezes felvonulás! „Én vagyok a hős Pókember, ujjat húzni velem senki nem mer...” – mutatkozik be a maga költötte versikével a Marvel Comics képregényeinek szuperhőse. Őt követi Batman és Harry Potter, de itt van ám Elza, Anna, Mása, Jázmin és Hófehérke is, már ami a meseszereplőket illeti. Előbújik a fekete macska, a ninja, a kalóz, a sivatagi hercegnő, a tűzoltó, a rendőr, a szakács, a bohóc, az angyal, a kaszás, a vadász, a lovag, a sárkány, a denevér, a róka, a katica, a pillangó vagy épp a T-rex is. A maskarások bemutatkozását követően pedig Molnár Orsi varázsol parázs hangulatot a tornaszobába. Saját dalaival és a klasszikus gyermekdalok feldolgozásaival fűszerezett zenés-táncos műsora mosolyt csal az arcokra – hát még a cukorka, amelyet a hacacaré közben osztogat! „Kapt el a párod, ha nem egyedül járod, a mulatság úgy lesz jó” – ropják kisebbek és nagyobbak, s minthogy a nagy dínomdánom végére alaposan meg is éheznek minden kis ovis, a konyhás nénik a farsang hagyományos eledelével, igazi szalagos fánkkal kedveskednek nekik.

Nagy Enikő
Fotó: Főrika Attila

Családmese „Vele szeretném leélni az életem”

Beszélgetés a Katona házaspárral

Otthonuk felújítása miatt ideiglenes családi fészükben fogadnak. Helyet foglalunk az egyszerű nappaliban, s miközben beszélgetünk, alig egy hónapos kislányuk békésen szundikál mellettünk. A 2020 óta Felcsúton élő ifjú gyógyszerészházaspár, Katona Bálint és Zsófia közös története több mint tíz évvel ezelőtt vette kezdetét. Egyetemi szerelemként indult, majd néhány év alatt házassággá érett a kapcsolatuk, s bár már rögtön az első időkben próbákat állított eléjük az élet, mély istenhitük minden nehézségen átségitte őket. Bizodalmuk a Gondviselésben kitartott akkor is, amikor fájó veszteségekkel szembesültek, s most újdonsült szülőkként csodálják az Úristen áldását, a kis Helkát. Csatlakozva a házasság hete elnevezésű kezdeményezéshez lapunkban ezúttal a Katona házaspárral ismerkedhünk meg.

– **Mikor éreztétek először azt, hogy „megvan közöttetek a kémia”?**

– **Bálint:** Mindketten a Szegedi Tudományegyetem Gyógyszerésztudományi Karára jártunk, 2012-ben egy évfolyamba kerültünk, s már a gólyatáborban megismerkedtünk, majd ugyanabban a kollégiumban laktunk, ahol remek közösség alakult ki. Zsófival különösen jóban lettünk, a barátságból pedig nem sokkal több mint egy év múlva párkapcsolat lett. Zsófi azon kevesek egyike volt, aki értette és értékelte a vicceimet, ő volt az, akitől komolyabb témákról – legyen az a szakma, a kultúra vagy a tudomány – könnyedén elbeszélgettünk, s minden beszélgetésünk messzire mutatott.

– **Zsófi:** Nekem már a gólyatáborban feltűnt, hogy Bálint mennyire intelligens, milyen jó humorérzéke van – mindez nagyon megragadott. Kedves volt, vidám, mosolygós, már az első pillanattól nagyon szimpatikus volt. Azt éreztem, hogy passzolunk egymáshoz, de azért nem gondoltam volna, hogy ez a szimpátia idővel szerelemmé alakul. 2013 végén jöttünk össze, s az egyetem hátralévő éveit már párként töltöttük, s kéz a kézben csöppentünk aztán bele a munka világába is, immár a fővárosban.

– **Hogyan érett meg bennetek az örökre szóló elköteleződés döntése?**

– **Bálint:** Bár már az egyetemen is nagyon jól éreztem

magam Zsófival, akkor még nem szerettem volna ilyen komoly döntést meghozni, mert úgy éreztem, nem tudnék garanciát vállalni rá. Szerettem volna megnézni, hogy mi történik velünk a nagybetűs életben, de mivel azt tapasztaltam, hogy továbbra is közel állnak egymáshoz az elképzeléseink, nem volt kérdés, hogy ő az a nő, akit egy életre magam mellett szeretnék tudni. 2018 tavaszán kértem meg a kezét, ám a lánykérés nem úgy alakult, ahogy terveztem. Lillafüreden voltunk. Mivel tudtam, hogy Zsófi nem szeretné, ha közönség előtt történne, arra gondoltam, hogy a Hámori-tóban csónakázás közben teszem fel a kérdést, elvégre ott biztosan nem lesz körülöttünk senki. Kiszálltunk a kocsiból, ahonnan már ráláttunk a tóra, mire Zsófi azt mondta: kissé giccses ez a hely, lenullázva ezzel a tervemet (*nevet*). Végül a víz-esést választottam a nagy pillanat helyszínéül.

– **Zsófi:** Kedd délelőtt volt. Igazából reménykedtem benne már egy ideje, hogy megkéri a kezemet. Pár héttel korábban magam is felhozta a témát, hogy mi lenne, ha szintet lépne a kapcsolatunk, ám – noha a gyűrű már hetek óta ott lapult a fiók mélyén – annyira meggyőzően mondta, hogy ő még nem gondolkodik ilyesmiben, mert még karriert szeretne építeni, komolyabb egzisztenciát, arra alapozva majd az életünket, hogy elhittem és elfogadtam, hogy nem mostanában lesz az, hogy feleség leszek. Így amikor hirtelenjében meg-

kérdezte, hozzámegyek-e, az első gondolatom az volt, hogy csak azért csinálja, mert korábban „sürgettem”, de megnyugtató, hogy szó sincs erről, komolyan gondolja a házasságot. Hosszú évek óta ismertük egymást, sok mindenben keresztülmentünk, a legjobb barátok is voltunk, mindig mindent meg tudtunk beszélni. 2019-ben házasodtunk össze. Az esküvői szertartás csodálatos volt, akkora pluszt adott, hogy onnantól minden egy másik szintre emelve folytatódott.

– *Bálint:* Igazából a lánykérésnek is akkor álltam neki, amikor megfogalmazódott bennem, hogy igen, biztosan Zsófi mellett szeretném leélni az egész életemet, szeretnék vele együtt öreg lenni, s ha már semmit sem változik, akkor is mellette szeretnék maradni. Azóta is így gondolom. A mi házasságunkban is vannak hullámvölgyek és nehézségek, de az a célunk, hogy mindig mindenből a lehető legjobbat hozzuk ki.

– **Helka érkezése hogyan változtatta meg az életeteket?**

– *Zsófi:* Régóta vártunk rá. Amikor megtudtam, hogy várandós vagyok, elsírtam magam. Örömkönnyek voltak ezek, ugyanakkor volt bennem egy nagy adag félsz is. Félttem attól, hogy esetleg megint történhet valami. Korábban csalódásokat, kudarcokat éltünk meg, veszteségekkel kellett megküzdenünk, ezért voltak bennem ezek az ambivalens érzések, amelyek az egész várandóságot jellemezték. Nem mertem egészen elhinni, hogy Helka tényleg érkezik, ott volt bennem a félelem, hogy őt is elveszíthetem, de persze mindvégig reménykedtem, hogy ezúttal minden rendben lesz. Amikor megszületett, megint csak sírtam, s amikor a karjaimban tarthattam, egy csapásra megváltozott minden. Csodálatos volt. Azt hiszem, egészen más megpróbáltatások után megélni a várandóságot és a szülést is, s talán másképp telnek a hétköznapiak is. Ha problémák, nehézségek jönnek, ha az ember kimerült, dühös, akkor plusz erőt ad a tudat, hogy ő az, akit annyit vártunk, s akiért annyi mindenben mentünk keresztül, hogy végre itt legyen velünk. Nagy ajándék ő nekünk.

– *Bálint:* Nagyon jó érzés édesapának lenni. Az ember belenéz a gyermeke szemébe, és megváltozik a világ. Bent voltam már a vajúdnál is, őszintén szólva nem gondoltam, hogy valóban a támasza tudok lenni a feleségemnek, azt hittem, legfeljebb annyi pluszt adhat a jelenlétem, hogy van egy ismerős egy idegen közegben, de meglepő módon többet is segíthettem. Helka születésekor volt egy jókora természettudományos érdeklődés is bennem, ám ez a kíváncsiság, abban a pillanatban, hogy világra jött a kislány, hirtelen átfordult mély érzelmekbe. Több mint két órát tölthettünk hármasban a szülőszobán, ami nagyon szép levezetése volt a születésének. Most pedig apaként igyekszem megélni minden pillanatot, s részt veszek mindenben, amiben csak tudok.

– *Zsófi:* Helka valósággal odavan az apukájáért, csodálattal nézi, de azt hiszem, ez nem véletlen. Bálint mindent megtesz érte, s kihasznál minden másodpercet, hogy vele lehessen. Amit most megélünk, arra mondják, hogy negyedik trimeszter, mert a baba olyan helyzeteket, állapotokat keres, amelyek hasonlóak a pocakban átéltekhez. Szeret hozzánk csatolva létezni, miközben igényli, hogy történjenek körülötte a dolgok.

– **Az első közösség, amelyben Felcsútra költöзésetek-
kor belecsoьppentetek, a katolikus egyháze volt. Milyen
szerepet játszik az életetekben az istenhit?**

– *Zsófi:* Mindketten katolikus családba születtünk bele, katolikus iskolába jártunk, a hit gyermekkorunk óta körülvevett bennünket. Egyébként annak idején a kedvessége, a humora, az intelligenciája mellett az is megfogott Bálintban, hogy tudtam, hogy hasonló értékeket vall, mint én. A pannonthalmi bencésekhez járt, s már önmagában ez is megtetszett benne. Hasonló elképzelése volt az életről és a jövőről, neki is éppen olyan fontos Isten és a hit az életében, mint nekem. A közösségeink mindig fontosak voltak számunkra. Az, hogy az egyetem éve alatt katolikus kollégiumban laktunk, az egész életünket meghatározta.

– *Bálint:* Hisszük, hogy más egy adott élethelyzetet közösségben megélni. Egészen más dimenzióját ismer-
tük meg az egyetemi létnek ebben a katolikus közös-
ségben. A hit mindig az életünk része volt, ám ahol
igazán találkoztunk a hitünkkel, az a házasságunk első
három éve volt, amikor a legnagyobb veszteségekkel
szembesültünk. Úgy vélem, sokkal könnyebb átmenni
a nehézségeken, ha az ember bíz a Gondviselésben.
De egyébként a hit a hivatásunkban is megjelenik. Az
egyetem után mindketten gyógyszerkutatással kezd-
tünk el foglalkozni. Bennem komoly természettudomá-
nyos érdeklődés van, ez vezetett el ehhez a szakmához.

Ugyanakkor az ember akarva-akaratlan a teremtett vi-
lágban át is próbálja megismerni a Teremtőt. Ez is felkel-
tette az érdeklődésem a hivatásom iránt. Hiszem, hogy
nem mindegy, az ember hogyan van jelen a gyógyszer-
kutatásban, amelyben komoly etikai kérdések is fel-
merülnek. Más, ha az ember materialistán áll hozzá, s
megint más, ha a transzcendens irányába is eltekint. Mi
az életünk minden szegmensében felfelé, az Isten felé
igyekszünk tekinteni.

Nagy Enikő
Fotó: Fórika Attila

Elköteleződve

A házasság hete, amely Valentin-nap táján minden év-
ben a házasság és a család fontosságára szeretné irá-
nyítani a figyelmet, több mint két évtizede Angliából
indult el. Azóta szerte a világban számos ismert közéleti
személyiség csatlakozott már a kezdeményezéshez,
kifejezve elköteleződését a házasság ügye iránt. Jelen-
leg négy kontinens huszonegy országában ünneplik.
Magyarországon 2008 óta rendeznek a témában ország-
os programsorozatot a keresztény egyházak és civil
szervezetek összefogásával. A házasság hete fővédnöke
Novák Katalin köztársasági elnök és férje, Veres István.

A szerzetesek világnapja „Menj úgy, ahogy vagy!”

Bemutakozik indonéz káplánunk, Bonaventura atya

Gyertyaszentelő Boldogasz-szony ünnepén a megszentelt élet napját is ünnepli a katolikus egyház. Február másodikát több mint 25 évvel ezelőtt Szent II. János Pál pápa nyilvánította a szerzetesek világnapjává, hogy az emberek megismerjék, voltaképp miről is szól az Istennek szentelt élet. Egyházközségünk abban a kiváltságos helyzetben van, hogy közösségünkben verbita szerzetesek végzik az evangelizációs munkát, így az indonéz Bonaventura Ngara Wula Laba is, akit 2018-ban szenteltek pappá, s aki rendtársával, a lengyel származású Burbela Gergely plébánossal 2020-ban kezdte meg szolgálatát Bicskén és a környező településeken. Bona atyát az indonéz hitvilágról és a szerzetesi hivatásról kérdeztük.

A verbiták

Az Isteni Ige Társaságát, avagy a verbita rendet Janssen Szent Arnold német pap-tanár alapította a hollandiai Steyllben, 1875-ben. Magyarországra 1916-ban érkeztek meg az első rendtagok. A verbiták missziós munkát végeznek szerte a világban – napjainkban több mint hatezren. A rendkívül sokszínű verbita misszióban Magyarországon szolgálnak többek között Lengyelországból, Indonéziából, Indiából, a Fülöp-szigetektől vagy épp Kongóból is. A rend két rendházat tart fenn: Kőszegen a Szent Imre Missziós és Lelkigyakorlatos Házat, illetve Budapesten a Názáret Missziósházat, s mellette a Szent Arnold Lelkigyakorlatos Házat. A rendtársak több plébánián szolgálnak szerte az országban.

„A verbitáknál az a szokás, hogy mielőtt örökfogadalmat teszünk, három országot jelölünk meg, ahol örömmel szolgálnánk, a rend vezetői ezek közül választanak egyet, ahová küldenek – kezd bele történetébe remek magyarsággal Bona atya. – Gyermekként sok európai pappal találkoztam, akik Indonéziába érkeztek evangelizálni. Az ő példájukra lettem misszionárius, s a szolgálatom során mindenképpen európai országba, európai emberek közé szerettem volna kerülni. Az egyik ország, amelyet megjelöltem, Magyarország volt, bár bevallom, nem sokat tudtam róla, egyszerűen csak felütöttem a térképet, amely a verbita misszió helyeit jelöli, s mikor ráakadtam, elkezdtem utánaolvasni, majd arra gondoltam, ez az ország éppen ideális lenne nekem. A feletteseim is ugyanezt gondolták. Több mint három éve így kerültem ide, egyévnnyi nyelvtanulást követően rögvést Bicskére és a hozzá tartozó egyházközségekbe.”

Vallási sokszínűség Indonéziában

Amikor Bona atya megérkezett Magyarországra, egészen más világba csöppent bele, más a kultúra, más az életmód itt, mint Indonéziában, de mint mondja, a misszionáriusok élete már csak ilyen: ahová küldik őket, ott kell hirdetniük az evangéliumot. A több mint 275 millió lelket számláló délkelet-ázsiai szigetvilágban többnyire muszlimok élnek – míg az iszlám hitűek aránya 88 százalék, addig a keresztényeké nyolc százalék (háromnegyedük protestáns és csupán negyedük katolikus), a hinduké három, a buddhistáké pedig egy százalék. A mi Bona atyánk a mintegy nyolcmillió indonéz katolikus közösséget erősíti, Indonézia több mint 18 ezer szigete közül a 99 százalékban katolikusok lakta Flores szigetéről származik. „Indonéziában egyszerűen lennie kell vallásnak – mondja. – Még a személyi igazolványban is fel kell tüntetni, hogy az ember mely valláshoz tartozik. Nálunk a vallás nem titok, nem magánügy. Teljesen természetes, az élet része. Az indonéz szülők mindenekelőtt arra tanítják meg a gyermekeiket, hogyan kell imádkozni. Minden más csak utána következik.”

Az élet párbeszéde

Ám Indonéziában csodával határos módon működik „az élet párbeszéde” – a különböző vallású és felekezetű emberek tisztelik egymást, s békességben élnek. „A vallások az én családomban is együtt élnek – árulja el Bona atya. – Édesanyám részéről a rokonaim muszlimok, édesapám részéről pedig katolikusok. A nagy ünnepek idején is együtt van a család, karácsonykor és húsvétkor édesanyám rokonsága érkezik hozzánk, s míg mi az ünnepi szentmisén vagyunk, addig ők odahaza ünnepi ebéddel készülnek, és fordítva, a muszlim ünnepek idején mi megyünk segédkezni, hogy az iszlám hitű rokonok is egészen megélhessék a számukra szent időszakot. A vallás nem választ el bennünket, egy család vagyunk, s ezért összetartozunk. Számunkra a család, a közösség a lényeg.”

Útravalóként

A kereszténységet a XVI. században portugál misszionáriusok terjesztették el Indonéziában, előtte úgyneve-

zett természeti vallás volt jellemző az országra. Először domonkos, majd jezsuita, végül verbita szerzetesek kezdték hirdeti az igét az egyes szigeteken. „Nálunk természetes, hogy vasárnap minden ember templomba megy – meséli Bona atya. – Én is a szüleimtől kaptam a hitet. 2008-ban csatlakoztam a verbita rendhez. Tízéves teológiai tanulmányaimat követően 2018-ban szenteltek pappá. Ezután küldtek el a magyarországi misszióba. Tudtam, hogy az európaiak egészen más-ként élik meg a hitüket, mind mi, indonézok. Amikor megtudtam, hogy Magyarországra kerülök, azt kérdeztem magamtól: »Mégis mit adhatnék én az európai embereknek, akiknek jobbára mindenük megvan?« Ám a lelkiatyám megnyugtató: »Csak menj úgy, ahogy vagy! Add magadat, több nem kell, csak legyél az, aki vagy!« Szerintem ez a legszebb ajándék.”

A közösség ereje

Amikor felismerte, hogy hivatása van, Bona atya az Indonéziában szolgáló szerzetesrendek közül nem véletlenül épp a verbitákat választotta: „Itt leltem rá arra az erős közösségre, amelyre a szívem mélyén vágytam. Számomra a verbitaság legnagyobb szépsége a közösség. A mai világban, ahol az emberek széthúznak, és csak magukra gondolnak, különösen fontos a közösség. Ez az, ami megtart, főleg így, hogy távol élek a szülőföldemtől és a családomtól, a társaktól azonban megkapom az erőt, amely az élethez kell. A legdrágább kincs, ha az ember tartozhat valahova. Ugyanakkor persze sokat gondolok az otthoniakra, ám amikor elindultam Magyarországra, édesanyám így engedett útnak: »Ahol vagy, ott teljes testeddel és lelkeddel legyél legyen, különben nem fog működni!« Az ő tanácsát követem. Az anyukám a szerzetesi hivatásomban a kezdetektől támogat engem. S így tesz minden indonéz édesanya. Odahaza minden családban sok a gyermek, mi is hatan vagyunk testvérek, így szinte minden család ad legalább egy hivatást. A mi rokonságunkban rajtam kívül van két egyházmegyes pap és egy szerzetesnő is. Ehhez a család is kell. A család támogatása nélkül nem lenne ennyi pap és szerzetes. A családból indul ki az élet. Minden jó onnan származik. Nem is tudom elképzelni, mi történne, ha a családok megszűnnének létezni.”

Isten él

Édesanyja áldásával végzi hát szolgálatát Bona atya egyházközségünkben. Úgy szeretné bemutatni nekünk Istent, ahogyan ettől az aprócska indonéz asszonytól látta. „Számomra Isten a legfontosabb, maga az élet – vallja. – Míg a kenyér a testünket, az Isten a lelkünket táplálja, a lelket, amely továbbél. Ő az élő szent kenyér. Ezt az élő, éltető, tápláló Istent szeretném elhozni az embereknek. Hiszem, hogy minden ember hisz Istenben, csak sokszor nincs meg bennük a bátorság, hogy felismerjék, megvallják a hitüket. Annak, hogy Isten minden emberben ott lakik, számomra a legfőbb jele az, hogy az emberek még tudnak jól lenni. Ha csak az utcán azt látom, hogy mosolyogva köszöntik egymást, az nekem már elég, abból is tudom, hogy Isten él.”

Nagy Enikő
Fotó: Fórika Attila

Mesesarok Tavasza a télben

Írta: Feketéné Schneider Mária
Illusztrálta: Csepeliné Okszana

Az időjárás igazán kegyes volt hozzánk az év fordulóján. A hőmérséklet napok óta százéves rekordokat döntöget. Ez azt jelenti, hogy az év leghidegebb hónapjában, januárban többször is plusz 15-17 Celsius-fokot mértek. Sütött a nap, és szélcsend volt. A fekete rigók a seregélyeket túlharsogva sürgős tavaszi teendőiket tárgyalták meg. A cinegék azt füttyülték: nyitni kék, nyitni kék. Ezek a dallamok a vidéki embert kinti munkára ösztönzik. De azért tisztában vagyunk vele, hogy nagyon csalóka ez az idő, és ilyenkor a tavasz még várat magára. A szikrázó napsütés előcsalta az apró rovarokat is a rejtekhelyükből, még az éjjeli lepkék is előbújtak. Éreztem a föld illatát, amit máskor csak március közepén szoktam észlelni. Úgy tűnt, minden a tavaszra készülődik.

A kellemes napsütés az embereket is kicsalogatta a fűtött házakból a szabadba. Az egész faluban jártak-keltek a helyiek. Volt, aki babakocsit tologatott, volt, aki a szomszédjával beszélte meg ügyes-bajos dolgait, s akadt, aki a kutyáját sétáltatta, pedig ez falun nem jellemző, hiszen a kutyák általában szabadon vannak, az udvaron futkározhatnak. Az egyik útkereszteződésben egy tucat embert láttam, megálltak néhány szóra, majd folytatták az útjukat, sokan a temető felé vették az irányt, kezükben néhány fenyőággal vagy folyton égő gyertyának álcázott égővel. Otthagytam az embereket, és a Váli-víz felé vettem az irányt. Most már a partján is lehet sétálni, amióta eligazították a környékét, és sóderral megszórták. Néztem a vizet, vígan táncoltak a habok, amint a múlt század elején épült hídról lepottyant tégláknak ütköztek. Azt hittem, nem találkozom senkivel, de itt is akadtak néhányan, akik élvezték a jó időt. Lovakat csak elvéve lehet látni a környéken, ennek ellenére még egy hintóval is összefutottam. Két hófehér lovat fogtak elé. Letértek a főútról, és a Váli-víz partja felé tartottak, de mielőtt felém közeledtek, még a réten a nádas előtt tettek egy kört. Akkor vettem jobban szemügyre a hintót. Gumikerekkel ellátott modern hintó volt, farészeit feketére festették, ami nagy kontrasztban állt a lovak fehér színével. Gyorsan mellém értek. Már messziről üdvözöltek. A két ló ügetni kezdett, egyre nőtt a távolság közöttük és a hintó között, míg el nem tűntek egy kanyarban a sűrű bokrok mögött.

Lassan sétáltam. A falu most egészen más képet mutatott, mint nyáron. Ilyenkor nincsenek levelek a fákon, amelyek akadályoznának a kilátásban. A távolba néztem a dombok felé. A Rész-hegy a legmagasabb, amelyet erről a helyről látni lehetett, majd megkerestem a falu két templomtoronyát. Jól látszott, ahogy a falu fölé magasodnak. Az egyik tetejét egy kereszt díszíti, a másik tornyán pedig egy csillag áll. Az egyik mellett magasodik az a domb, amelynek a másik oldalán a házunk áll. A kertünk egészen a templomtorony magasságában helyezkedik el. Milyen jó kilátás nyílik onnan a környező településekre! Sétám közben odaértem a nádashoz, ami előtt az imént a hintó egy kört tett. Egy éppen vadászó rókát zavartam meg, de ez lett a fácánkakas szerencséje, rémülve repült fel, amikor a rá leskelődő ravaszdit megpillantotta.

Gyorsan sötétedett. A nap már elbújt a Vértes hegyei mögé, de sugaraival megvilágította a környező felhőket, ezáltal bíborra festette az eget. Gyönyörű volt a naplemente. Gondoltam, megörökítem. Készítettem néhány fotót. Visszanéztem a Váli-völgyben megbújó kis falunkra. A házak kéményéből füst szállt fel. Hiába volt jó idő, az otthonokat fűteni kellett, hiszen még javában tél volt. A nap sugarai egyre bágyadtabban világították meg a felhőket. A bíborszínű felhők egy része kék színűre változott, és egyre keskenyebb csíkokat alkotott. Az esti szürkületben vadlibák hangját hallottam. Fölöttem a magasban repültek el, láttam, amint több kisebb „V” alakba rendeződtek. Néhányan kiváltak az egyik csapathoz, és újabb „V” alakot öltöttek, míg hozzácsapódtak egy nagyobb csapathoz. Látszott, hogy az utolsók nagyon igyekeznek utolérni az előttük haladó csapat tagjait. Semmiképpen sem akartak lemaradni. Hangos gágogással jelezték, hogy már ők is ott vannak ám, a többiek pedig visszajelezték, hogy csak igyekezzenek, beveszik őket a csapatba. Változtak az élen haladók is. Időnként átadták a stafétabotot a pihentebb társaiknak. Mások vezetése sok energiát kíván, kihívásokkal teli szerep, a vezérek felelősséggel tartoznak társaik iránt. Ám mindig vannak olyanok, amelyek annyi önbizalmat éreznek magukban, hogy átvegyék a stafétát, s elvezessék a többieket az áhított célhoz. Egyre jobban sötétedett. Már a Vénusz is ott ragyogott az égen. „Sietnem kell haza – gondoltam. – Teljesen besötétedik, mire hazaérek.” Így is volt. Ahogy bekanyarodtam az utcánkba, már hallottam a baglyunk hangját. U-hu, u-hu, u-hu – ismételte. Újra itthon vagyok. Hazatérve jó érzés járt át. A bagoly hozzánk tartozik. Csak hallgattam a huhogását. Ő tényleg hozzánk tartozik. Vele teljes az otthonunk.

Virulni tud csupán

Mohácsi Klaudia fotója

Hóvirágünnep

Az Alcsúti Arborétumban minden év februárjában heteken át tündöklő, hazánkban egyedülálló, több mint két és fél hektáron elterülő mediterrán hóvirágmező várja a természetjárókat. Az ország minden pontjáról évről évre több ezren látogatnak el a hóvirágünnepre, melynek során megcsodálhatják az amarilliszfélék családjába tartozó növény hét fajának huszonnégy fajtáját. A József nádor által megálmodott, mintegy negyvenhektáros park hóvirágtengere Magyarország legnagyobb egybefüggő hóvirágmezejének számít.

„Itt áll a gyámoltalan virág és virulni akar;
ez az egyetlen, amit tehet, virulni tud csupán,
s ezzel valóban nem akar zavarni senkit,
és mégis mindenki ellene van: a fekete feltalaj,
amely őt csak hosszas kérlelés után engedi
át, a nappalok, mik vaktában zúdítanak rá
meleget és esőt és szelet, no és az éjszakák,
melyek lassacskán lopódnak oda hozzá,
hogy jeges ujjakkal fojtogassák. Ám ez a
gyáva, gyászos harc, ez a tavasz.”

Rainer Maria Rilke

Képriport Farsangolók

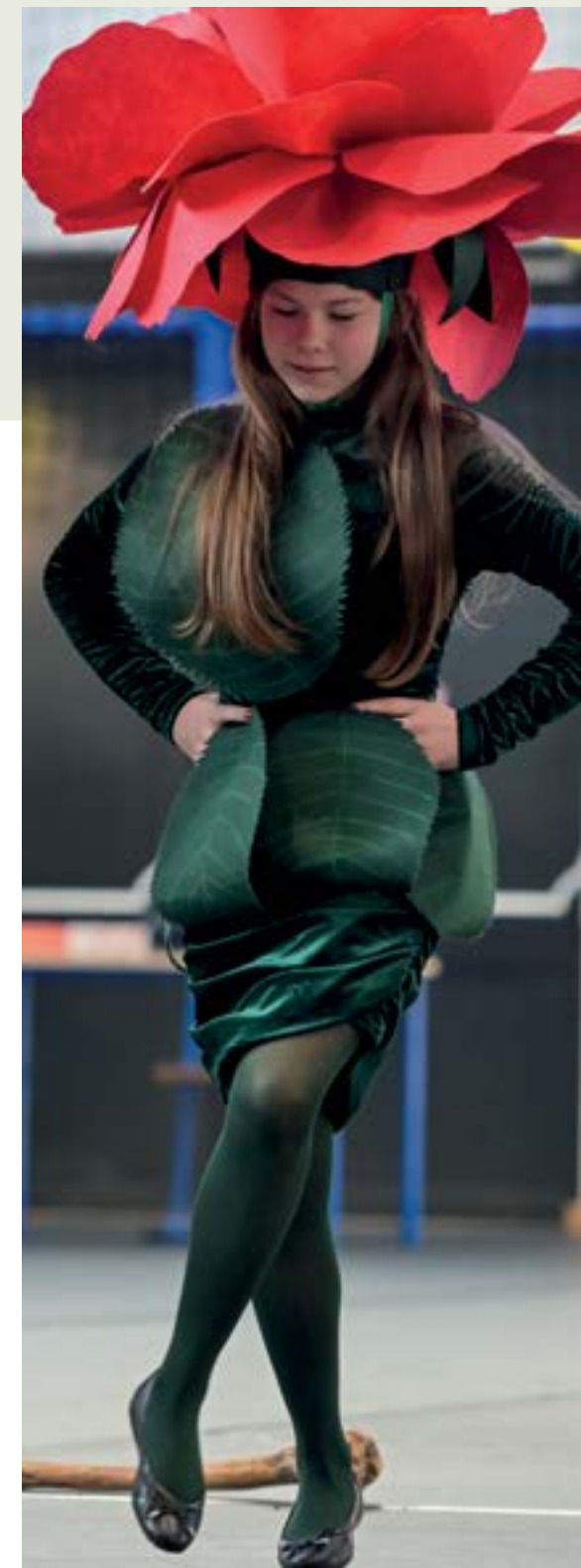
Zenés-táncos-jelmezes kavalkád az iskolában

Először adhatott otthont a – járványhelyzet miatt három év múltán újra megrendezett – hagyományos farsangi mulatságnak az Endresz György Általános Iskola új épülete. Minden osztály táncra kelt, s a színes lufikkal díszített tornacsarnok megtelt étellel.

A farsangi táncmulatságot a nyolcadikosok nyitották meg, akik a tradíciónak megfelelően ezúttal is bécsi keringőt táncoltak, s ezzel voltaképp kicsit már az iskolájuktól köszöntek el. Őket követték a legkisebbek, az elsősök, akik színes szalagokkal a kezükben a spanyol szívtipró slágerére, Alvaro Soler Sofia című dalára ropták, a másodikosok az amerikai filmmusical, Mary Poppins világát idézték meg, a két harmadikos osztály közül az egyik Lou Bega Mambo No. 5 című rádiós sikerére állított össze koreográfiát, életre keltve a saktáblát. A másik harmadikos osztály igazi karibi hangulatot varázsolt a tornacsarnokba, a fiúk huncut kalózként igyekeztek meghódítani a fűszoknyás-virágfüzérés lányok szívét. A negyedikesek – a Zorba, a görög című 1964-es film ihletésén – görög szirtakít táncoltak. Az ötödikesek hungarikumoknak öltöztek, ott volt közöttük a szőregi rózsató, a mohácsi busó, a magyar huszár, a gyulai pároskolbász vagy épp a PICK téliszalámi is, s így, együtt magyar dallamokra járták. A többi felsős pedig a One Direction angol-ír popegyüttes dalára táncolva szavak nélkül adott választ a kérdésre: What Makes You Beautiful, azaz mi az, ami gyönyörűvé teszi őket...

*Nagy Enikő
Fotó: Fórika Attila*

Arcvonás „Világgá mentünk”

Találkozás meseírónkkal, Feketéné Schneider Máriával

Lapunk hasábjain 2021 tavaszán jelent meg az első megtörtént epizódokon alapuló „mese” a felcsúti származású, családjával Alcsútdobozon élő Feketéné Schneider Mária tollából. Az elsőt aztán hónapról hónapra újabb és újabb követte. A bájos kis történetek, amelyeket a szerző jötté-ben-mentében, az elmúlt évek vagy akár évtizedek során jegyzett le, olyan népszerűsége tettek szert, hogy a Felcsúti Hírlapot szerte a Vál völgyében már miattuk is keresik. Meseírónk anekdotái tanítanak. Arra sarkallnak, hogy járjunk nyitott szemmel, s ne feledjünk el rácsodálkozni a teremtett világ különlegességére. S hogy ki is a mi Marcsink, aki egy gyermek őszinte kíváncsiságával és lelkesedésével fedezi fel maga körül a nagyvilágot, portrénkból megtudhatják.

Alcsútdobozon otthonukban látogatjuk meg meserovatunk szerzőjét, Feketéné Schneider Máriát, aki egy darabka faággal vár. „Nézzétek, hogy megkopogtatta a harkály!” – mutatja izgatottan, s a gally a tornác kitüntetett helyére kerül, hogy néhány napig minden arra járó megcsodálhassa. Belépünk a házba, ócskásoktól beszerzett, ütött-kopott bőröndök hevernek a folyosón, amelyeket felnyitogatva igazi kincsek tárulnak az ember szeme elé: csigák, kagylók, rovarok, bogarak, meteoritok, ásványok, kőzetek, csontok, tojások, tollak, termések, földek, vizek – Marcsi végeláthatatlan gyűjteményének darabjai, mind szakszerűen, gondosan elcsomagolva. Hogy jobban szemügyre vegyük őket, egyiket-másikat kiemeljük a kofferből, s „gazdájuk” máris mesélni kezdi a rendkívüli kollekció történetét.

A kezdetek

„Gyermekkoromban nem sok mindent engedhettünk meg magunknak, nem igazán voltak játékaim sem, a természetben éltem az életem, ahol mindig akadt valami, ami ámulatba ejtett engem – emlékszik vissza. – Nagyon szerettem volna csigákat gyűjteni, de mivel tengerpart-ra nem jutottunk el, az építkezésnél használt mészkőből kezdtem el őket kibányászni. Miután férjhez mentem, s megtörtént a rendszerváltozás, a férjemmel, Imrével már volt lehetőségünk a közeli országokba elutazni. Olaszország és különösen Velence teljesen magával ragadott, egészen ritka csigákat, kagylókat találtam ott, így a gyűjteményem egyre csak gyarapodott. A rovarokhoz is gyermekként, egy távoli rokonunk lányától kaptam ihletet, ám az egykori gyűjteményem nem maradt meg. Amikor cseperedni kezdett a kislányunk, akkor kezdtünk bele az újabb gyűjtőmunkába, immár hárman, Ildi, Imre és én.”

Lakókocsival Európában

A kis Ildi – akárcsak az édesanyja – kíváncsi kis lélek volt, nem riadt meg a pókoktól sem, nagyítóval szemlélte őket a kertben. „Mindig megfogott, összeszedett valamit, akár egy bogarat, akár egy kavicsot, s büszkén mutatta az újabb szerzeményét, de persze én is megmutattam neki, amit találtam a természetben – meséli Marcsi. – Hároméves korában aztán világgá mentünk. Volt egy lakókocsink, amellyel bejártuk szinte egész Európát. Hátizsákkal, gyűjtőtasakokkal és ládikákkal felszerelve vágtunk neki az útnak, hogy begyűjthessünk valamit, igazából bármit, amire csak ráleltünk útközben. Számunkra minden érdekesnek számított. A járgányunkkal eljutottunk többek között a Monacóban található kaktuszkertbe, a kénes kigőzölgéseiről híres, utoljára a XII. században kitört Solfatara vulkán kráteréhez Nápolytól északra vagy éppen a Firenzétől száz kilométerre lévő carrarai márványbányába is, amely Michelangelo Dávid szobrának alapanyagát szolgáltatta. Idővel aztán még inkább kitért a világ számunkra, s az elmúlt tizenöt évben már Európa határain túl is megfordultunk, különösen a lányunk, aki tojásróként a hímeivel Amerikától Ausztráliáig minden kontinensen járt már.”

A fáraók nyomában

De Marcsi legnagyobb álma, hogy eljuthasson Egyiptomba, ugyancsak megvalósult. „Az ókori kelet, a fáraók és a piramisok története mindennél jobban vonzott engem – árulja el. – Ildivel felfedezhettük a Királyok völgyét, el látogathattunk Tutanhamon sírjába, megismerhettük az ókori Egyiptom történelmét. Onnan hoztuk az áttetsző, finom szemcsés, fehér színű kristályos gipszdarabot, az alabástromot, amelyből rendszerint dísz tárgyakat faragtak, s ott szereztük az uralkodók szent talizmánjaiban is megjelenő szkarabeusz bogarat és az álarcos rózsabogarat is, ami voltaképp a mi aranyos rózsabogarunk keleti testvére. Egyiptomból a Szentföldre is elmentünk, jártunk Betlehemben és Jeruzsálemben, de még a Holt-tengernél is, ahonnan persze egy jó adag sót hoztunk magunkkal. De még Dubajba is eljuthattunk, s egy éjszakát a szabad ég alatt a sivatagban töltöttünk. Ott tenyészett a sivatagi rózsza, mondanom sem kell, a homoktengerből néhány rózsatővel tértünk haza.”

Vulkáni kőzetek és meteoritok

Ahol csak megfordultak, Feketékék begyűjtötték a természet adta kincseket, ám gyűjteményükben olyan darabok is helyet kaptak, amelyeket világhíró barátaik ajándékoztak nekik. „Ez kicsoda? És ez? Hát ez?” – mutatok rá az egyes kővekre-bogarakra, s Marcsi a rá jellemző lelkesedéssel már meséli is a történetüket. „Kezdjük a vulkáni kőzetekkel! – javasolja. – Ez az erősen lyukacsos horzsakő Mexikóból való, ahogyan a fekete színű üveg, az obszidián is, amely a láva gyors kitérésekor keletkezik. De van habkövem az Égei-tengerben található vulkanikus szigetről, Szantoriniról is, a kutatók szerint itt volt az Atlantisz. Ez a kőzet a Solfatara kráteréből származik, ez a vulkán ihlette meg Dantét, amikor az Isteni színjátékot írta, a kigőzölgések miatt ez lett a Pokol mintája. Ez az Etna, ez a Vezúv, ez pedig az izlandi Eyjafjallajökull egy-egy darabja” – kerülnek elő a különlegesebbnél különlegesebb vulkáni kőzetek, majd rátérünk a meteoritokra. „Bár számomra a

gyűjteményem minden egyes darabja ugyanolyan fontos, a világűrrel szembe fordított objektumok talán különösen közel állnak a szívemhez – vallja. – Ez a világ egyik legismertebb becsapódási helyéről, az 1200 méter átmérőjű arizonai meteoritkráterből van, ez pedig a híres líbiai üveg, úgynevezett impaktit, amely a sivatag homokjába való becsapódáskor kirepült izzó törmelék megszilárdulásával keletkezett, s ebből készült Tutanhamon fáraó ruhájának üvegberakása is.”

Mózesről Petőfi Sándorig

A verespataki aranybánya vagy épp a wieliczкаи és a parajdi sóbánya egy-egy darabja, az auschwitz-i haláltábor járdájának vagy épp Málta titokzatos ősi templomainak kövei, a Tordai-hasadék, a Vereckei-hágó vagy épp Déva várának egy-egy darabja – hogy csupán néhányat említsünk az ikonikus helyek emlékei közül. „S talán az egyik kedvencem, a Hóreb, avagy a Sínai-hegy köve – mutatja Marcsi. – A zsidó, az iszlám és a keresztény vallás szent iratai szerint Mózes ezen a hegyen kapta meg a tízparancsot Istentől. A hegy lábánál fekszik a VI. században épült Szent Katalin-kolostor, ahol a hagyomány szerint Mózes meglátta az égő csipkebokrot, s isteni kinyilatkoztatást kapott. Innen teveháton kaptattunk fel a hegy tetejére, egy egész éjszakán át tevegeltünk, hogy napkeltére felérjünk. Csodálatos élmény volt. Telepakoltam a hátizsákomat kövekkel, s persze velem volt a bibliám is, bele is írtam: »Ezzel a Szentírással mentem fel a Mózes-hegyre.«” Nem kevésbé kedves Marcsi számára az a megkövült fadarab, amely Székelykeresztúrról származik, méghozzá annak a Gyárfás-kúriának a kertjéből, amely Petőfi Sándort 1849-ben halálának előestéjén vendégül láthatta. „Haldoklik az öreg tanú, Petőfi vén körtefája. Azt beszélük, ő látta volt verset írni utoljára” – írja Kányádi, nem sejtheti, hogy az öreg fa Alcsúton „él tovább”.

Rovarok és csontok

De a meteoritok, ásványok, kőzetek mellett pillantsunk bele az egyedülálló rovargyűjteménybe is! A szkarabeuszon és a rózsabogáron túl van itt orrszarvú bogár, szarvasbogar, cincér, poloska, cserebogár, hegyi álganéjtűró, szitakötő, atalantalepke, fecskefarkú lepke, lódarázs vagy épp skorpió és rák is, a különféle pókokról már nem is beszélve. Az egyik üvegcsé megannyi Szent László-pénzt rejt, vagyis negyven-ötven millió éves óriási eukarióta egysejtűek megkövesedett maradványait. Emitt egy trilobita, azaz háromkaréjú ósrák, amott egy mamutfog vagy éppen egy dinoszauruszcsontról, mégpedig egy combcsontforgóról. „Ez az üveg pedig számtalan egérkoponyát őriz – mutatja nevetve Marcsi. – Ildi lányom gyűjtötte, egyszerű művelet, csupán bagolyköpet kell hozzá, a bagoly ugyanis többek között kis termetű rágcsálókkal táplálkozik, az emésztetlen részeket pedig köpet formájában kiöklendezi.”

A boszorkánytojás

Túl az eddigi kincseken a „Fekete-gyűjtemény” részei a különféle tollak is, legyenek azok baglyok, flamingók, papagájok, kacsák, libák, pulykák vagy épp tyúkók ékei. S nem feledkezhetünk meg a tojásokról sem, a tyúktojás-variációk mellett megtalálható itt mindenféle háztáji szárnyas, de még a strucc, az emu, a nandu, a gyík és a krokodil „termése” is. „Ez pedig egy boszorkánytojás – kacag Marcsi. – Nincs sárgája, ezért régen úgy hitték, boszorkány lakik benne. Hajdanán annyira féltek az ilyen tojástól, hogy mindenáron meg akartak szabadulni tőle, a fejük fölött dobták át a szomszédba, hogy jól összetörjön. Ám a bátrak akár ki is kelthették, három hétig éjjel-nappal az ember hóna alatt kellett tartani, belőle keletkezett a lidérc, amely gazdája minden kívánságát teljesítette, cserébe viszont a vérét szívta. Csak úgy lehetett lerázni, ha az ember olyan munkát adott neki – például hozzon szítában vizet –, amit képtelenség elvégezni. Ilyenkor elszégyellte magát szegény pára, s magától odébbállt.” No, kedves olvasók, ezek után ki lesz az, aki kikelti a boszorkánytojást?

Nagy Enikő

Fotó: Fórika Attila

Konyha Tojásleves és csirkeragu

Az Endresz György Általános Iskola konyhájának rovata

A februári iskolai étlapról egy régi klasszikus levest, és talán egy kevésbé ismert, viszont annál finomabb főételt választottunk kollégáimmal.

Csurgatott tojásleves

Az igazság az, hogy ha magamnak főzöm a tojáslevest, két dolgot készítek másként: az elejét és a végét. Az iskolai étkeztetésben őrölt köményt hevítünk fel az olajban, otthon viszont egész köményt használnék, és addig hevíteném, ameddig kipattog. Aztán jön rá a liszt, amit kicsit még pirítunk, következik a fűszerpaprika és a víz. Vigyázni kell, nehogy megégjen a paprika, mert keserű lesz. Simára keverjük, beletesszük a hagymát, és ízesítjük sóval. Forralás után jöhet bele a tojás: az egész tojásokat felverjük, és folyamatos kevergetés közben beleöntjük a levesbe. Miután újra felforrt, tálalhatjuk. Ha otthon készítem, egész tojásokat teszek bele, mint amikor buggyantott tojást főzök. Ilyenkor egy picit tovább forralom, hogy biztosan megkeményedjen a sárgája. Mindkét formában közkedvelt és tápláló leves a végeredmény.

Tápanyagtartalom (1 adag)

Fehérje: 3,16 g, zsír: 7,97 g, telített zsírsavak: 1,15 g, szénhidrát: 6,91 g, cukor: 0,85 g, só: 1,83 g

Eszterházy-csirkemellragu

A vadashoz hasonló ízvilágú finomság elkészítésekor a csirkemelleket feldaraboljuk, borsozzuk, összekeverjük a mustárral, a babérrel és az olajjal. Ha lehetséges, akár egy éjszákát is hagyjuk pácolódni. A készítéskor a felhevített olajon vöröshagymát, sárgarépat és petrezselyemgyökeret kockára vágva lepirítunk, sózzuk, borsozzuk. Ehhez tesszük hozzá a pácolt csirkemelleket, majd kevés vízzel készre pároljuk. Tejfölös habarással sűrítjük, mustárral, cukorral, esetleg kevés citromlével ízesítjük. Köretnek tésztát, nokedlit, ünnepi alkalmakon zsemlegombócot kínálhatunk. Nálunk főtt tésztával készül, reméljük, mindenki megelégedésére és kedves egészségére!

Tápanyagtartalom (1 adag)

Fehérje: 27,16 g, zsír: 12,99 g, telített zsírsavak: 3,03 g, szénhidrát: 13,21 g, cukor: 9,57 g, só: 1,86 g

Jó főzést kívánok!
Nagy László

Megrendelhető az iskolaietkezes@felcsut.hu e-mail címen vagy a +36 30/862-2216-os telefonszámon.
A heti étlap elérhető az Iskolai étkezés – Endresz György Általános Iskola Facebook-oldalon.

Fotók: iamhomesteader.com, exceldor.ca

Kert Örökzöldek gondozása

Kertészeti Áruda

Kertünk fontos díszítőelemei az örökzöldek. Az elmúlt években azonban a tuja- és a borókafélék körében is felütötte a fejét egy betegség, melynek végén a növények kipusztultak.

Kora tavasszal, a fagyok elmúltával tisztítsuk meg a növényünket. Alaposan rázzuk ki a belsejében rekedt, megbarnult leveleket. Nagyon sok kártevő bújhat meg benne, ezért fokozott figyelemmel végezzük el a feladatot. Távolítsuk el a leszáradt ágakat és az oldalra formabontóan kinyúlt hajtásokat is. A takarítás után metsszük meg a növényt, és amennyiben túlnőtt, vágjuk le a tetejét. A magasságából is elvehetünk, így a belső hajtásokra fog koncentrálni az örökzöldünk, s megindul a belső növekedés, ami által tömörebb és dúsabb lesz a növény. A munka végén takarítsuk fel a lehullott száraz leveleket, ágakat, és tányérozzuk ki a fa, bokor tövét. A fertőtlenítésnél használjunk sebkezelőt.

Munkánk második fázisában végezzük el a lemosó permetezést. A keveréknél használjunk tapadót, mely a permetezés hatékonyságát növeli. A kezelést nagyobb fertőzési kitettség esetén két-három hét elteltével ismételjük meg. A növényt évente kétszer-háromszor tápoznunk is kell. A tápanyagpótlásnál lehetőleg szerves trágyával dúsított anyagot használjunk. A szakboltokban jó minőségű granulátumot szerezhetünk be specifikusan az örökzöldünk fajtája alapján.

Örökzöld növény esetén a vízpótlás az időjárás függvénye. Az öntözés ritkább, de nagyobb mennyiségű legyen. A csepegtető öntözést állítsuk be ritkább, de hosszabb időre, hogy a növény jobban gyökeresedjen. A gyökérzőna kitettsége erősíti a növényt, hiszen így nagyobb erővel kapaszkodik a talajba, és nagyobb a tápanyagfelvétele is.

Növényünket egész évben figyeljük, s a leszáradt ág-részeket a száradás alatti vágással távolítsuk el róla. Évente egyszer-kétszer kezeljük le felszívódó rovarölő permetszerrel. A konyhai zöldhulladékot pedig apróra vágva öntsük a kitányérozott részekre, ez ugyanis elősegíti növényünk tápanyagpótlását.

Az örökzöldek megfelelő ápolás mellett a kertünk ékszerei lehetnek, s egyben az egyik legnagyobb búvóhelyei a madaraknak.

Fotó: pexels.com

Harangszó

A nagyböjt

Február 22-én, hamvazószerdával megkezdődött a keresztények időszámításában a nagyböjti időszak. Ilyenkor hamvazkodhatnak mindazok, akik szeretnének emlékezni arra, hogy „porból lettünk, és vissza is térünk a porba”. Bár modern korunk tesz azért, hogy ezt a tényt minél távolabb kergesse hétköznapijaink gondolataitól, római katolikus egyházunk fontosnak tartja, hogy időről időre emlékeztessen bennünket a „nagy utazás” idejének kiszámíthatatlanságára és a felkészülés fontosságára. Senki sem szeretne erre az utazásra készületlenül menni, de hajlamosak vagyunk elfelejteni, hogy nem mi választjuk meg sem az időt, sem a helyet. A nagyböjti időszakban tehát – egyházunk iránymutatása szerint – még inkább keressük az alkalmakat lelkünk „rendbetételére.” Jézus ehhez segítségül az imádságot, az adakozást és böjtöt nevezi meg mint gyakorlandó cselekedeteket, amelyeket a szentségek vétele, különösen a bűnbocsánat szentsége tesz teljesebbé a Szentlélek kegyelméből. Fontos és elmaradhatatlan kelléke azonban a lelki nagytakarításnak az őszinteség és a bizalom Őbenne, aki „a rejtekben is lát”.

Az ima fontosságáról

Sokan hisszük, hogy bizonyos helyzetekben csak az ima nyújt segítséget számunkra vagy szeretteink számára. Igen, ha csak a földi élet dimenzióját vennénk figyelembe, rengetegszer érkeznének el életünk során a határainkhoz. Mindig eljön az a pillanat, amikor nincs több gyógymód, nincs több lehetőség, nincs több idő. Ilyenkor sokan még azok közül is az imához fordulnak, akik korábban vallásukat kevésbé gyakorolták. Számukra is fontos üzenet az, hogy egyházunk tanítása szerint nincs haszontalan ima. Az ima, ha jó szívvel és jó szándékban született, s a Jóistenhez szól, akkor minden esetben eléri a célját a földi vagy a túlvilági dimenzióban, hiszen Isten számára a kettő között nincs különbség.

A böjt fontosságáról

Egyházunk az egyházi év csupán két napján kér szigorú böjtöt a hívektől. E két nap a hamvazószerda és a nagy-péntek. Ezeken a napokon emellett, hogy a hústól tartózkodunk, háromszor étkezünk, és csak egyszer lakunk jól. A nagyböjt többi péntekjén csak a hústilalmat kéri egyházunk, de azt is helyettesíthetjük jó cselekedetekkel és imával. A böjt során testünk szükségleteinek szerényebb

Fotó: pexels.com

kielégítése hitünk szerint alkalmat teremt olyan lelki élmények megszerzésére, amelyek istenkapcsolatunkat építik. A böjt segít meglátni a lényegét, általa olyan választásokat kaphatunk életünk kérdéseire, amelyeket korábban nem voltunk képesek meghallani vagy elfogadni.

Az adakozás fontosságáról

Jézus azt mondja, hogy úgy adakozzunk, hogy „ne tudja a jobb kezünk, mit tesz a bal”. Tehát ha feltüntetik a nevünket, akkor már nem is jócselekedet az adakozás? Szó sincs erről. Adakozhatunk névvel és név nélkül is. A név nélküli adakozás azonban közelebb visz bennünket Istenhez. Jézus ezt szeretne volna a tudomásunkra hozni. Mint ahogy azt is, hogy többszörösen kapjuk vissza a név nélküli adakozásunkat máskor és mástól, de jellemzően a legszükségesebb dolgot és a legalkalmasabb időben. Jézus arra buzdít bennünket, hogy ne tegyük ki magunkat nevesített adakozásainkkal annak, hogy bárki is ítélkezzen az adományunk nagysága, aktualitása, körülményei felett. Sok adományozó nehezen viseli ezeket az ítéleteket embertársaitól, ami ellenségeskedést szít. Jézus kéri, hogy őrizzük meg magunkat az ilyen kudarcoktól, ne tegyük ki magunkat az efféle kísértéseknek, s foglalkozunk inkább az Atyától várható „jutalommal”.

Baboss Botond

sen a böjtöt. Még kevésbé éljük meg helyesen. S talán nem is gyakoroljuk. Pedig minden magára valamit is adó vallásnak alapeleme a böjt. De mi is a böjt? Milyen a helyes böjt? Milyen a helyes böjt módszere, célja, értelme és hangulata? Hisz nem kell tőle megijedni. Tudniillik a böjt nem tilalmak sorozata. Nem tiltása jó és amúgy élvezetes dolgoknak, amelyeket az Isten avégre teremtett, hogy örömünket leljük bennük. A böjt nem elvonás, hanem meggazdagítás, nem megkötés, hanem feloldás. Nem eltiltás, hanem felszabadítás.

Tisztázzuk hát először, hogy mi nem böjt. Egyfelől nem legitim böjt az önsanyargatás. Az nem böjt vagy nem jól értelmezett böjt, amit a középkortól máig szigorú vallásos felekezetek tagjai gyakoroltak büntetve magukat ezerféle módon, megvonva maguktól ételt, italt, ki tudja, mi mindent. Másfelől a böjt nem érdemszerzés. Van, aki ilyen módon képzelel el tévesen. Vannak, akik egy kis böjtöt adnak az Istennek, mintegy lekenyerezve őt bedobnak egy kis vallásos cselekedetnek a mennyei automatába, gondolván: az Isten emiatt jobban megsegíti őket. Nem böjt az sem, amit magamutogatásból tesz az ember. Sokan a régi időkben megszomorodva, kedélybeteg ábrázatot öltve jártak-keltek, hogy lássák az emberek böjtlésüket, s így má-

sem, amit csupán a tradíció éltet, s aminek nincs célja, értelme.

Hát akkor mi a böjt? Pál apostol sajátos módon közelíti meg ezt a kérdést. Azt mondja: „Megsanyargatom testemet és szolgává teszem, hogy amíg másoknak prédikálok, magam alkalmatlanná ne legyek” (1 Kor 9,27). Ebben az igében az ökölvívás világából kölcsönzött szakszó szerepel. A „megsanyargatom” kifejezés szó szerint annyit jelent: a szem alá ütni. A mai „knock out” kifejezés ez. Pál apostol azt mondja, „a magam testét” magamat ütöm ki. Szabadabban értelmezve: önmagam testét, természetét, az egész lényemet figyelmeztetem, zabolázom, helyreteszem. Summásan: legyőzöm önmagam, diadalt veszek önmagamon. A böjt ez: diadalt venni magunkon. Erőt venni magunkon. Egy magyar kifejezés még beszédesebben adja ezt vissza: megemberelem magam. Ember leszek! Valahol ez a böjt értelme, célja: erőt venni magamon, hogy igazán emberre, homo sapiensből homo christianusszá, krisztusi emberre legyek, győzedelmes kereszttyén életűvé.

Ugyanakkor azt is mondja az ige, hogy „szolgává teszem” magamat. Az eredeti szöveg itt is egészen radikális, úgy mondja: „rabszolgává teszem magamat”. Ennek abban van az üzenete és értelme, hogy a rabszolgák voltak azok, akik feltétlen engedelmisséggel tartoztak uraiknak. Magyarán az ige arra hív, hogy rabszolgai módon legyünk hűségesek, engedelmesek az Úristennek. Mert úgy áll a helyzet, és az az Isten világának rendje, hogy az ember két út között választhat: vagy az Úristen engedelmes szolgájává és gyermekévé lesz, vagy önmaga és mások cselédje marad. S pont az Úristen engedelmes gyermekeiként lehetünk igazán szabadok. Önmagunk és mások rabságából felszabadulva Isten szolgáivá lehetünk. Azaz az Ő uralma alatt élhetjük mindennapjainkat. S furcsa módon ez a legnagyobb szabadság. Ahol az Úrnak Lelke, ott a szabadság – mondja az ige. Hát ennek lehetősége és alkalma a böjt. Summázva: Isten Szentlelke erejével erőt venni önmagunk felett, megemberelni magunkat, és felszabadulva az Ő uralma alatt lenni, menni, tenni dolgainkat. Ez is böjt!

Hős Csaba

Mozaiik Tudta-e, hogy...

Felcsúton 1897 óta dr. Kardos Sándor orvos látta el a betegek gyógyítását. Működése Alcsútra, Vértessedobozra, Újbarokra és Szárra is kiterjedt. Fizetését bonyolult módon adták össze az érintett községek. Felcsút 600 korona lakáspénzt fizetett, a többi település fuvardíjjal járult hozzá szolgálatához.

A Budapesti Hírlap 1932. február 23-ai számában adott hírt a orvos nyugdíjba vonulásáról: „Kardos Sándor Dr., Felcsútnak harmincöt éven át községi orvos, nyugalomba vonulásának alkalmából a Felcsúton szerdán délelőtt 9 órakor tartandó közgyűlésen búcsúzik el a község és a körzetbe tartozó községek közönségétől. Gyűlés után a Simon-féle vendéglőben társas ebéd lesz.”

Noll Zoltán

Isten éltesse!

Mészáros László polgármester február hónap legalább hetven esztendő megélt születésnapjait is köszöntötte.

Mohos Sándorné Zsuzsanna a 70., Groszeibl Ferencné Zsuzsanna a 70., Szabó László a 70., Tóth Sándorné Piroska a 80., Horváth Ferenc a 87., Szentirmai Gyula a 80., Flier Jánosné Erzsébet a 88., Deme Gézné Katalin a 81., Gebauer László a 83., Müller Károlyné Magdolna a 80., Fehér Dezső a 72., Bencze Jánosné Anna a 79., Daliás Tibor a 71., Kovács Józsefné Mária a 77., Hölczl Jánosné Magdolna a 83., Mocsonoky Péter a 91. születésnapját ünnepelte.

2023. MÁRCIUS 14 - ÉN
17 ÓRAI KEZDETT EL
ÖNNEPI MEGEMLEKEZÉST
TARTUNK
NEMZETI ÜNNEPÜNK
ÉVFORDULÓJÁN.
A FALUHÁZBAN

Trombita harsog, dob pereg...

**Ünnepeljünk együtt
Győztes forradalmunk
Hőseit!**

Felcsút Községi
Önkormányzat

2023. MÁRCIUS 7-én 17 órakor

Felcsút Községi Önkormányzat

Szeretettel vár Mindenkit a Faluházban

SZERETETTEL NŐNAPRA

FELLÉP

Mészáros János Elő

Az ünnepi műsort
Követően
Díszvacsorával
Kedveskedünk
A hölgyeknek

Hirdetésméretek

1/10 fekvő:	90x50 mm
2/10 álló:	90x105 mm
2/10 fekvő:	184x50 mm
1/4 álló:	90x131 mm
1/4 fekvő:	184x63 mm
1/2 fekvő:	184x131 mm
1/2 álló:	90x 268 mm
1/1 tükör:	184x 268 mm
1/1 kifutó:	210x297mm
	+ 5-5 mm kifutó

GONDOS TÜZÉP

Alcsútdoboz,
Petőfi S. u. 7.

Nyitva tartás:
Hétfőtől péntekig 8.00–16.00
Szombaton 8.00–12.00

Rendelést telefonon is
felvesszünk!
Telefon: 22-252-106
20-972-7750

Műszaki kereskedés nyílt az Agro-Felcsút Kft.-nél

A környék legnagyobb
raktárkészletével
várjuk kedves
vásárlóinkat!

Agro-Felcsút Kft.
Telefon: 06 20 284 9076
Cím: 8086 Felcsút, Fő u. 1.
E-mail: kozpont@agro-felcsut.hu

**VÁL-VÖLGYE PÉKSÉG
ÉS HENTESÜZLET**

Kínálatunk:

• sertéshús • baromfihús • húskészítmények
• pékáru • tejtermék • üdítő • szárazáru

Nyitvatartás:
H-P: 05.30-18.00
Szombat: 05.30-14.00
Vasárnap: Zárva

8087 Alcsútdoboz, Béke utca 1.
Tel.: 06-20/535-0503

facebook.com/valvolgyepeksseg

SZERETETTEL VÁRJUK KEDVES VÁSÁRLÓINKAT!

Friss tojást, roppanós almát
és édes almalét
egy helyről a termelőtől,
Felcsút Szúnyogpusztán
a tojóháznál.

PÁK-TO Kft.
Tel.: +36 22 701 966
www.jotojas.hu

**Szeretettel várunk
a Mészáros Pub & Pizzériában!**

Akcióinkért, ajánlatainkért
kövess Facebook oldalunkat!

Házhozszállításért hívd a
+36 30 486 2385 telefonszámot!

meszarospub www.mesarospub.hu

R-KORD

Vasúti biztosítóberendezés, távközlés és
erősáram tervezése, kivitelezése

**PUSKÁS
SPORT HOTEL
AKADÉMIA**

Konferenciák, rendezvények,
lakodalmak kiváló helyszíne,
a festői Alcsúti
Arborétum mellett.
Keresse fel éttermünket is!
www.puskashotel.hu
info@puskashotel.hu
foglalas@puskashotel.hu
Telefon: 22-701-017

Közérdekű információk

Bicskei Járási Hivatal – ügyfélfogadás: Bicske, Kossuth tér 14.

Minden hónap első hétfőjén, 13.00–16.00

Tessely Zoltán országgyűlési képviselő fogadóórája:

Bicske, Szent István út 1.

Páros héten: szerda, 16.00–18.00

Páratlan héten: csütörtök, 10.00–12.00

Önkormányzati Hivatal – ügyfélfogadás: Tel.: 22/594-036

Hétfő: 8.00–16.00

Szerda: 8.00–16.00

Péntek: 8.00–12.00

Polgármesteri fogadóórák: Tel.: 22/594-036

Hétfőn 8 órától,

előzetes időpontfoglalás alapján, amíg van érdeklődő.

Orvosi rendelő, Faluház: Fő u. 137., tel.: 30/876-8145

Hétfő és szerda: 12.00–15.00,

kedd és csütörtök: 9.00–12.00,

péntek: 8.00–12.00

Gyógyszertár, Faluház: Fő u. 137., tel.: 22/252-550

Az orvosi rendelő rendelési idejében tart nyitva.

Fogászat, Faluház: Fő u. 137., tel.: 22/668-224 (dr. Hargitai László)

Szerdán 11 és 16 óra között (előjegyzés alapján)

Gyermekorvos, Tamássy-Margalit-kúria:

Fő u. 68., tel.: 20/395-5555 (dr. Varga László)

Kedd: bejelentkezés 12 és 15 óra között,

rendelés 13 és 15 óra között

Csütörtök: bejelentkezés 13 és 15 óra között,

rendelés 14 és 16 óra között

Orvosi ügyelet: Az orvosi ügyeket a bicskei központi ügyelet látja el.

Tel.: 70/370-3104 és a 104-es központi hívószám

Hétköznap délután 4 órától másnap reggel 8-ig,

hétvégét és ünnepnapokat megelőző utolsó munkanap

16 órától az azt követő első munkanap 8 óráig.

Védőnői szolgálat, Faluház:

Fő u. 137., tel.: 30/970-8517 (Makai Kinga védőnő)

Tanácsadás szerdánként 9 és 13 óra között

(előzetes bejelentkezés minden esetben szükséges)

Faluház: Tel.: 22/594-368, Szarvas Józsefné: 70/450-8704

Posta: Fő utca 73., tel.: 22/594-049

Hétfőtől péntekig 8-tól 16 óráig

Könyvtár: Fő u. 68., tel.: 70/338 4814

Hétfőtől péntekig: 8.00–12.30, 13.30–16.00

Körzeti megbízott: Fő u. 191., tel.: 20/526-8664 (Gáfor János)

Esély Gyermekjóléti Alapítvány: Fő u. 68., tel.: 22/999-424, 70/450-8733

Fotó: Mohácsi Klaudia

Felcsúti Hírlap

A Felcsúti Önkormányzat hivatalos, ingyenes hírlevele, megjelenik havonta harminckét oldalon, 800 példányban.

Nyilvántartásba véve a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal által 163/2233/3/2011. számon.

Felelős kiadó: dr. Sisa András jegyző, **Kiadja:** Felcsút Község Önkormányzata, **Hirdetésfelvétel:** titkarsag@felcsut.hu,

Kéziratleadás: 20/336-2680; **hirlap@felcsut.hu**, **Terjesztési észrevételek:** muszak@felcsut.hu